

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-147>

УДК 657:004:658.114.1

Таран Сергій Федорович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи,
Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-7880-5070>

Пілевич Дмитро Станіславович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної політики, маркетингу та бізнес-аналітики,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9442-0262>

Serhii Taran

Private Joint-Stock Company "Higher education institution
"Interregional Academy of Personnel Management"

Dmytro Pilevych

State Tax University

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

DIGITAL TRANSFORMATION OF ACCOUNTING IN SMALL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF FORMING AN EFFECTIVE BUSINESS MANAGEMENT SYSTEM

Анотація. У статті досліджено цифрову трансформацію обліку малих підприємств у контексті формування ефективної системи управління бізнесом. Обґрунтовано, що в умовах цифрової економіки облік трансформується з інструменту фіксації господарських операцій у ключовий елемент управлінської системи, що забезпечує інтеграцію інформаційних потоків та підтримку прийняття управлінських рішень. Визначено, що цифрові технології сприяють підвищенню оперативності, достовірності та аналітичної цінності інформації, що дозволяє малим підприємствам компенсувати обмеженість ресурсів та підвищити ефективність діяльності. Встановлено, що ефективність цифрової трансформації залежить від рівня інтеграції технологій у бізнес-процеси та розвитку цифрових компетенцій персоналу. Доведено, що впровадження системного підходу до цифровізації дозволяє мінімізувати технологічні ризики та закласти фундамент для адаптивності й стійкого розвитку бізнесу в умовах цифрової економіки.

Ключові слова: цифрова трансформація; бухгалтерський облік; малі підприємства; система управління; ефективність управління; інформаційні системи.

Summary. The purpose of the article is to investigate the digital transformation of accounting in small enterprises as a fundamental basis for forming an effective business management system in the context of the digital economy. The study is based on a systemic approach to the analysis of accounting transformation, using general scientific methods including analysis, synthesis, induction, deduction, and structural-functional analysis. These methods enable the identification of relationships between accounting processes and management systems under conditions of digitalization. The research demonstrates that digital transformation fundamentally changes the role of accounting in small enterprises, shifting it from a traditional record-keeping function to an integrated information system that supports management decision-making. It is established that digital technologies such as cloud computing, enterprise systems, and analytical platforms significantly improve the speed, accuracy, and relevance of information. This transformation allows small enterprises to overcome resource constraints, enhance operational efficiency, and improve the quality of management decisions. At the same time, the study identifies that the effectiveness of digital transformation depends on the level of integration of technologies into business processes and the development of digital competencies of personnel. The scientific novelty lies in substantiating the digital transformation of accounting as a system-forming factor in building an effective management system for small enterprises, emphasizing its role in integrating information flows and enhancing decision-making processes.

The practical significance of the research lies in the possibility of applying the obtained results to improve accounting systems in small enterprises, optimize management processes, and develop strategies for digital transformation in conditions of limited resources. It is concluded that digital transformation of accounting is a key driver of effective business management in small enterprises. Its successful implementation requires a comprehensive approach, including technological integration, organizational changes, and the development of digital skills.

Keywords: digital transformation; accounting; small enterprises; management system; management efficiency; information systems.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку цифрової економіки ефективність функціонування підприємств визначається здатністю формувати інтегровані системи управління, що базуються на якісному інформаційному забезпеченні. Особливої актуальності це набуває для малих підприємств, які функціонують в умовах обмежених ресурсів, високої мінливості зовнішнього середовища та необхідності оперативного прийняття управлінських рішень. Традиційні підходи до організації бухгалтерського обліку, орієнтовані переважно на реєстрацію господарських операцій, не забезпечують належного рівня аналітичності та не інтегруються повною мірою у систему управління бізнесом.

Цифрова трансформація обліку змінює його функціональне призначення, перетворюючи його на ключовий елемент управлінської інфраструктури підприємства. Вона забезпечує інтеграцію облікових, аналітичних та управлінських даних у єдине інформаційне середовище, що створює передумови для підвищення обґрунтованості управлінських рішень та ефективності бізнес-процесів. Водночас відсутність системного підходу до впровадження цифрових технологій, недостатній рівень цифрової зрілості підприємств та наявність організаційних і технологічних бар'єрів стримують формування ефективних систем управління.

Таким чином, виникає необхідність дослідження цифрової трансформації обліку як основи формування ефективної системи управління бізнесом, що забезпечує узгодженість інформаційних потоків, підвищення якості управління та адаптацію підприємств до умов цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифрової трансформації обліку та її ролі у формуванні ефективної системи управління підприємством посідає важливе місце у сучасному науковому дискурсі, що розгортається в межах парадигми цифрової економіки. У філософсько-економічному вимірі діджиталізація постає не лише як технологічний процес, а як зміна способу пізнання та організації економічної реальності, у межах якої інформація трансформується в ключовий ресурс управління.

У працях Бурлан С. обґрунтовується, що діджиталізація є визначальним вектором еволюції бухгалтерського обліку, який забезпечує підвищення його функціональної гнучкості та здатності до інтеграції в управлінські процеси [1]. Подібні підходи простежуються у дослідженнях Годнюк І.

та Забчук В., де акцент зроблено на впровадженні інформаційних технологій у діяльність малих підприємств як інструменту підвищення ефективності їх функціонування [2].

У роботах Заїки О.В. цифрова трансформація розглядається крізь призму формування фінансової архітектури підприємства, що відображає системну єдність його економічних процесів та управлінських рішень [3]. Водночас Краєвський В.М., Мегедь Т.Г., Івасюк О.І. наголошують на прикладному значенні діджиталізації обліково-аналітичного забезпечення для управління фінансовими потоками, зокрема у сфері боргових розрахунків малих підприємств [5]. Інтеграційний характер обліку, аналізу та оподаткування як основи єдиної інформаційної системи управління розкрито у дослідженнях Кулинич М.Б., Матвійчук І.О., Сафарова А.Т., Герасименко Т.О. [6].

Значний внесок у розроблення підходів до цифрової трансформації бізнес-процесів здійснено Коваленком О.В. та Левченко Н.М., які підкреслюють роль інформаційних систем управління як інституційної основи формування сучасних моделей менеджменту [4; 7]. У свою чергу, Мельничук В.В. акцентує увагу на взаємозв'язку цифровізації обліку та фінансової безпеки підприємства, що посилює стратегічний вимір досліджуваної проблеми [8].

Дослідження Новікова В.В., Плекан М.В., Курей О.А., Возняк Р.-Я.А., Феденька С.М., Плекан М.В., Юрченка О.А., а також Тенюх З.І. і Пелех У.В. зосереджені на інструментальних аспектах діджиталізації, визначаючи її переваги, серед яких автоматизація облікових процесів, підвищення точності інформації та оптимізація витрат [9–12]. Шмигель О.Є. розглядає модернізацію обліку як необхідну умову адаптації підприємств до цифрового середовища [13]. Водночас у зарубіжних дослідженнях, зокрема у працях Девенпорта Т.Х. (Davenport T.H.) та Гарріса Дж.Г. (Harris J.G.), обґрунтовується концепція управління на основі аналітики, де інформація виступає ключовим фактором конкурентної переваги [14].

Разом з тим, незважаючи на значну кількість досліджень, залишається недостатньо розробленим питання системної інтеграції цифрової трансформації обліку у цілісну модель управління малими підприємствами. Недостатньо уваги приділено узгодженості інформаційних потоків, взаємодії облікових і управлінських підсистем, а також методичним підходам до оцінювання

ефективності таких трансформацій. Це зумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на поглиблення теоретичних і прикладних засад формування ефективної системи управління бізнесом на основі цифрової трансформації обліку.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та узагальнення підходів до цифрової трансформації обліку малих підприємств як основи формування ефективної системи управління бізнесом. Дослідження спрямоване на виявлення впливу цифрових технологій на інтеграцію інформаційних потоків, підвищення якості управлінських рішень та забезпечення узгодженості облікових і управлінських процесів у контексті розвитку сучасної цифрової економіки.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на системному та діалектичному підходах до аналізу цифрової трансформації обліку як елементу еволюції економічних систем. Теоретичним підґрунтям виступають наукові праці з діджиталізації обліку, фінансової архітектури та інформаційних систем управління підприємством. У дослідженні використано методи абстрагування, аналізу і синтезу, індукції та дедукції, а також структурно-функціональний і порівняльний аналіз для виявлення взаємозв'язків між обліковими та управлінськими процесами. Концептуально дослідження спирається на ідею управління на основі даних, де інформація постає як ключова категорія формування ефективної системи управління бізнесом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна цифрова економіка формує нову логіку функціонування підприємств, у якій ефективність управління визначається не обсягом ресурсів, а здатністю організації трансформувати інформацію у релевантні управлінські рішення. У цьому контексті цифрова трансформація обліку набуває особливої значущості для малих підприємств, які, на відміну від великих корпорацій, не володіють достатнім ресурсним потенціалом для компенсації управлінських помилок.

Специфіка малих підприємств полягає у високій залежності від оперативності управлінських рішень, обмеженості фінансових і кадрових ресурсів, а також підвищеній чутливості до змін зовнішнього середовища. За таких умов традиційна модель бухгалтерського обліку, орієнтована на ретроспективне відображення господарських операцій, втрачає свою ефективність, оскільки не забезпечує належного рівня інформаційної підтримки управління.

Цифрова трансформація обліку змінює його онтологічний статус у системі управління підприємством: із допоміжної функції він перетворюється на центральний елемент управлінської інфраструктури. Як зазначають Кулинич М.Б., Матвійчук І.О., Сафарова А.Т., Герасименко Т.О., інтеграція обліку, аналізу та оподаткування створює

передумови для формування єдиного інформаційного середовища управління [6]. Для малих підприємств така інтеграція має критичне значення, оскільки дозволяє компенсувати обмеженість ресурсів за рахунок підвищення якості інформації.

У цьому контексті особливої актуальності набуває концепція управління на основі даних, обґрунтована Девенпортом Т.Х. та Гаррісом Дж.Г., відповідно до якої конкурентоспроможність підприємства визначається здатністю використовувати аналітичну інформацію як стратегічний ресурс [14]. Для малих підприємств це означає можливість переходу від інтуїтивного до обґрунтованого управління.

Цифрова трансформація обліку як механізм компенсації ресурсних обмежень малих підприємств

На відміну від великих підприємств, які можуть забезпечити ефективність за рахунок масштабів діяльності, малі підприємства змушені досягати її через оптимізацію управлінських процесів. У цьому аспекті цифрова трансформація обліку виступає механізмом компенсації ресурсних обмежень.

Як підкреслює Левченко Н.М., сучасні інформаційні системи управління забезпечують інтеграцію даних, що дозволяє зменшити інформаційні асиметрії та підвищити ефективність управління [7]. Водночас Новіков В.В. зазначає, що цифровізація обліку у малих підприємствах сприяє підвищенню оперативності обробки інформації та зменшенню залежності від людського фактору [9].

Таким чином, цифрова трансформація обліку для малих підприємств не обмежується технічною автоматизацією облікових операцій, а виступає інструментом подолання їх системних обмежень. З огляду на результати, представлені у таблиці 1, можна стверджувати, що ключовим ефектом діджиталізації є зниження залежності ефективності управління від масштабу ресурсів підприємства.

Інакше кажучи, цифрові технології створюють умови, за яких малі підприємства отримують доступ до управлінських можливостей, раніше характерних лише для великих організацій. Це проявляється у вирівнюванні інформаційних можливостей суб'єктів господарювання та формуванні більш конкурентного середовища. Особливо важливим є зменшення інформаційної асиметрії, що традиційно виступає одним із ключових обмежень ефективного управління.

Водночас слід враховувати, що ефективність цифрової трансформації залежить не лише від впровадження технологій, а й від здатності підприємства інтегрувати їх у власну систему управління. У цьому контексті діджиталізація виступає не як зовнішній фактор, а як внутрішній механізм еволюції управлінської системи, що змінює характер взаємодії між її елементами.

Таблиця 1 – Роль цифрової трансформації обліку у подоланні ключових обмежень малих підприємств

Обмеження малих підприємств	Прояв проблеми	Інструменти цифрової трансформації	Управлінський ефект
Обмежені фінансові ресурси	Неможливість утримання великих облікових підрозділів	Хмарні сервіси, автоматизація	Зниження витрат
Кадрові обмеження	Дефіцит кваліфікованих фахівців	ERP-системи, AI-рішення	Мінімізація людського фактору
Інформаційна асиметрія	Неповнота та затримка даних	Інтегровані системи	Підвищення якості рішень
Висока ризикованість діяльності	Помилки в управлінні фінансами	Аналітичні платформи	Зниження ризиків
Низька адаптивність	Повільна реакція на зміни	Big Data, прогнозування	Підвищення гнучкості

Джерело: узагальнено на основі [6; 7; 9; 14]

Отже, для малих підприємств цифрова трансформація обліку виконує функцію не лише оптимізації витрат, але й формування нової якості управління, що базується на швидкості, точності та аналітичній глибині інформації.

Реалізація цифрової трансформації обліку у малих підприємствах має свої особливості, що відрізняють її від аналогічних процесів у великих організаціях. Основною характеристикою є необхідність досягнення максимального ефекту при мінімальних витратах.

Як зазначають Феденько С.М., Плекан М.В., Юрченко О.А., сучасні інструменти автоматизації обліку дозволяють значно підвищити ефективність облікових процесів без суттєвого збільшення витрат [12]. Водночас Плекан М.В., Курей О.А., Возняк Р.-Я.А. підкреслюють, що діджиталізація забезпечує зниження витрат і підвищення точності облікових операцій [10].

Особливістю малих підприємств є орієнтація на універсальні рішення, які забезпечують одночасно облік, аналіз та управління. У цьому контексті ключову роль відіграють ERP-системи та хмарні технології.

Отримані результати свідчать, що впровадження цифрових технологій у систему обліку малих підприємств має мультиплікативний ефект, який проявляється одночасно на операційному, тактичному та стратегічному рівнях управління. На операційному рівні це виражається у зниженні витрат та підвищенні точності облікових проце-

сів, що забезпечує стабільність поточної діяльності підприємства (табл. 2).

На тактичному рівні цифровізація сприяє підвищенню якості управлінських рішень завдяки доступу до актуальної та структурованої інформації. Це дозволяє підприємствам більш ефективно планувати свою діяльність, оптимізувати використання ресурсів та зменшувати ризики. У цьому аспекті особливо важливим є використання аналітичних систем, які забезпечують обробку значних обсягів даних і дозволяють виявляти приховані закономірності.

На стратегічному рівні цифрова трансформація обліку формує основу для переходу до управління, орієнтованого на дані, де ключові рішення приймаються на основі аналітичних моделей та прогнозів. Як зазначається у дослідженнях Девенпорта Т. Х. та Гарріса Дж. Г., саме здатність використовувати дані як стратегічний ресурс визначає конкурентні переваги підприємства у сучасній економіці [14].

Для малих підприємств це означає можливість переходу від реактивної моделі управління, яка базується на постфактум аналізі, до проактивної, що передбачає прогнозування та управління майбутніми станами системи. Такий перехід суттєво підвищує їх адаптивність до змін зовнішнього середовища та забезпечує більш стійкий розвиток.

Водночас важливо підкреслити, що ефективність використання цифрових технологій визначається не лише їх наявністю, а й рівнем інтеграції

Таблиця 2 – Ефективність використання цифрових технологій у системі управління малими підприємствами

Технологія	Економічний ефект	Управлінський результат	Стратегічний вплив
ERP-системи	Оптимізація витрат	Централізація управління	Підвищення керованості
Хмарні рішення	Зниження інфраструктурних витрат	Доступність даних	Гнучкість бізнесу
Аналітичні системи	Підвищення точності прогнозів	Якість рішень	Data-driven управління
AI-технології	Зменшення витрат праці	Автоматизація рішень	Підвищення ефективності
Big Data	Виявлення закономірностей	Прогнозування	Стратегічне планування

Джерело: узагальнено на основі [9; 10; 12; 14]

у бізнес-процеси підприємства. Саме тому ключовим завданням є не просто впровадження окремих технологічних рішень, а формування цілісної цифрової системи управління, у якій облік виконує функцію інформаційного ядра.

Попри очевидні переваги цифрової трансформації, її впровадження у діяльність малих підприємств супроводжується низкою системних обмежень, що зумовлені специфікою їх функціонування. На відміну від великих підприємств, які володіють достатнім ресурсним потенціалом для реалізації масштабних цифрових проєктів, малі підприємства змушені здійснювати трансформацію в умовах фінансових, кадрових та організаційних обмежень.

Як зазначають Мельничук В.В. та Заїка О.В., цифровізація обліку безпосередньо пов'язана з підвищенням вимог до інформаційної безпеки та структурної узгодженості фінансових потоків, що вимагає системного підходу до її впровадження [8; 3]. Водночас Новіков В.В. акцентує увагу на проблемі недостатнього рівня цифрових компетенцій персоналу, що обмежує ефективність використання сучасних технологій [9].

У цьому контексті ризики цифрової трансформації слід розглядати не як ізольовані фактори, а як елемент складної системи взаємозв'язків, що визначають ефективність управління підприємством.

Результати, представлені у таблиці 3, свідчать, що ризики цифрової трансформації мають комплексний характер і охоплюють усі рівні функціонування підприємства. Для малих підприємств особливо критичним є взаємозв'язок між фінансовими та кадровими обмеженнями, що формує своєрідний «замкнений цикл»: нестача ресурсів обмежує можливості цифровізації, а низький рівень цифровізації, у свою чергу, знижує ефективність управління та здатність генерувати ресурси.

Водночас слід підкреслити, що ризики цифрової трансформації не є виключно негативним явищем, а виступають індикатором глибини змін у системі

управління. Їх наявність свідчить про перехід підприємства до нового рівня функціонування, що потребує адаптації управлінських підходів.

Цифрова трансформація обліку у малих підприємствах виходить за межі операційних змін та набуває стратегічного значення. Вона формує нову модель управління, у якій ключову роль відіграє інформація як ресурс, що визначає напрям розвитку підприємства.

Як підкреслює Коваленко О.В., цифрова трансформація бізнес-процесів забезпечує підвищення їх узгодженості та ефективності [4]. У свою чергу, Левченко Н.М. зазначає, що інформаційні системи управління створюють основу для інтеграції даних і формування цілісної управлінської моделі [7].

У контексті малих підприємств це означає перехід від фрагментарного управління до системного, де всі бізнес-процеси взаємопов'язані через єдине інформаційне середовище. Такий підхід дозволяє підвищити прозорість діяльності підприємства та забезпечити більш високий рівень контролю.

Узагальнення отриманих результатів дозволяє сформулювати цілісне бачення цифрової трансформації обліку як основи формування ефективної системи управління малими підприємствами.

По-перше, цифрова трансформація обліку забезпечує якісну зміну інформаційної бази управління, що проявляється у підвищенні швидкості обробки даних, їх достовірності та аналітичної цінності. Це створює передумови для переходу до управління, орієнтованого на дані, яке дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення.

По-друге, для малих підприємств діджиталізація виступає механізмом компенсації ресурсних обмежень, забезпечуючи підвищення ефективності використання наявних ресурсів. У цьому аспекті особливо важливим є зниження залежності від людського фактору та підвищення автоматизації процесів.

По-третє, цифрова трансформація формує нову управлінську архітектуру підприємства, у якій

Таблиця 3 – Системна оцінка ризиків цифрової трансформації обліку малих підприємств та їх вплив на ефективність управління

Група ризиків	Прояв у малих підприємствах	Вплив на управління	Довгострокові наслідки	Напрями мінімізації
Фінансові	Обмежені інвестиції в цифровізацію	Неповна трансформація системи	Втрата конкурентних позицій	Поетапне впровадження
Кадрові	Низький рівень цифрових компетенцій	Помилки в обробці даних	Зниження якості рішень	Навчання персоналу
Технологічні	Залежність від зовнішніх сервісів	Ризик збоїв	Втрата даних	Резервування систем
Інформаційні	Низька якість даних	Неправильні рішення	Стратегічні помилки	Контроль і валідація
Організаційні	Відсутність системності	Фрагментація процесів	Неефективне управління	Інтеграція систем

Джерело: узагальнено на основі [3; 8; 9]

облік виконує функцію інформаційного ядра, що забезпечує узгодженість бізнес-процесів та інтеграцію управлінських рішень.

Водночас результати дослідження свідчать про наявність суперечності між потенціалом цифрової трансформації та обмеженими можливостями її реалізації у малих підприємствах. Подолання цієї суперечності можливе лише за умови формування системного підходу до цифровізації, що передбачає інтеграцію технологічних, організаційних та управлінських рішень.

Отже, цифрова трансформація обліку є не лише інструментом підвищення ефективності, а фундаментом формування сучасної системи управління бізнесом, що забезпечує його адаптивність, конкурентоспроможність та стійкий розвиток.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що цифрова трансформація обліку малих підприємств є визначальним чинником формування ефективної системи управління бізнесом у сучасних умовах розвитку цифрової економіки. Встановлено, що трансформація обліку виходить за межі його традиційного функціонального призначення та набуває системоутворюючого характеру, перетворюючи обліково-аналітичне забезпечення на інформаційне ядро управлінської системи підприємства.

Доведено, що впровадження цифрових технологій забезпечує інтеграцію облікових, аналітичних та управлінських процесів у єдине інформаційне середовище, що сприяє підвищенню оперативності обробки даних, їх достовірності та аналітичної цінності. Це, у свою чергу, створює передумови для переходу до управління, орієнтованого на дані, що дозволяє малим підприємствам підвищити якість управлінських рішень, оптимізувати використання ресурсів та зміцнити конкурентні позиції.

Особливу увагу приділено встановленню того, що цифрова трансформація обліку виконує для

малих підприємств функцію компенсації ресурсних обмежень, забезпечуючи доступ до сучасних інструментів управління та вирівнюючи їх можливість з більшими суб'єктами господарювання. Водночас виявлено, що ефективність цифровізації значною мірою залежить від рівня інтеграції технологічних рішень у бізнес-процеси, розвитку цифрових компетенцій персоналу та здатності підприємства формувати цілісну систему управління.

Разом з тим встановлено, що цифрова трансформація супроводжується низкою системних ризиків, зокрема фінансового, кадрового, технологічного та інформаційного характеру, які можуть обмежувати її ефективність. Це обумовлює необхідність застосування комплексного підходу до управління процесами цифровізації, що передбачає узгодження технологічних, організаційних та управлінських рішень.

Таким чином, цифрова трансформація обліку малих підприємств виступає не лише інструментом підвищення ефективності їх діяльності, а фундаментом формування сучасної управлінської моделі, що забезпечує адаптивність, гнучкість та стійкий розвиток бізнесу в умовах цифрової економіки.

Перспективи подальших наукових досліджень пов'язані з поглибленням методичних підходів до оцінювання ефективності цифрової трансформації обліку малих підприємств, зокрема через розроблення кількісних моделей вимірювання її впливу на результати діяльності. Доцільним є також дослідження механізмів інтеграції облікових систем із цифровими платформами управління бізнес-процесами, а також формування підходів до управління ризиками цифровізації з урахуванням специфіки малих підприємств. Особливої уваги потребує вивчення впливу розвитку управління на основі даних на трансформацію управлінських рішень та стратегій розвитку підприємств.

Список використаних джерел:

1. Бурлан С. Діджиталізація як ключовий тренд бухгалтерського обліку : матеріали науково-практичної конференції. 2023. С. 57–59.
2. Годнюк І., Забчук В. Цифровізація облікових процесів у малих підприємствах: сучасні ІТ-рішення та їх ефективність. Економічний аналіз. 2024. Т. 34, № 4. С. 239–245. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.239>
3. Заїка О. В. Цифрова трансформація та фінансова архітектура для стратегічного відновлення суб'єктів бізнесу : дис. ... д-ра філософії : 072. Харків, 2025. 239 с.
4. Коваленко О. В. Цифрова трансформація бізнес-процесів підприємства в умовах цифрової економіки. Економічний простір. 2022. № 180. С. 112–118.
5. Краєвський В. М., Мегедь Т. Г., Івасюк О. І. Діджиталізація обліково-аналітичного забезпечення управління борговими розрахунками у суб'єктів малого підприємництва. Український економічний часопис. 2025. № 10. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-10-8>
6. Кулинич М. Б., Матвійчук І. О., Сафарова А. Т., Герасименко Т. О. Діджиталізація обліку, аналізу та оподаткування в системі управління підприємством. Herald of Lviv University of Trade and Economics. 2021. № 64. С. 57–63.
7. Левченко Н. М. Інформаційні системи управління підприємством: теоретичні засади та сучасні підходи. Економіка та держава. 2021. № 6. С. 45–49.
8. Мельничук В. В. Інформатизація та діджиталізація обліку й звітності як інструмент підвищення фінансової безпеки підприємства. Сталій розвиток економіки. 2025. № 57. С. 623–629. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-86>

9. Новіков В. В. Діджиталізація бухгалтерського обліку малих підприємств. Журнал економічних наук. 2023. № 3 (105). С. 81–88. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-3\(105\)-81-88](https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-81-88)
10. Плекан М. В., Курей О. А., Возняк Р.-Я. А. Переваги діджиталізації в обліку для підприємств. Економіка та суспільство. 2024. № 61. С. 210–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-68>
11. Тенюх З. І., Пелех У. В. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство. 2022. № 41. С. 181–187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>
12. Феденько С. М., Плекан М. В., Юрченко О. А. Діджиталізація бухгалтерського обліку: сучасні тенденції та інструменти автоматизації. Економіка і регіон. 2024. № 4 (95). С. 189–195. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4\(95\).3625](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4(95).3625)
13. Шмигель О. Є. Модернізація бухгалтерського обліку в контексті сучасного розвитку цифрової економіки. Статистика, облік, аналіз та аудит. 2023. № 1. С. 94–99. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.1.13>
14. Davenport T. H., Harris J. G. *Competing on Analytics: The New Science of Winning*. Boston : Harvard Business School Press, 2007. 240 p.

References:

1. Burlan, S. (2023). Didzhytalizatsiia yak kliuchovyi trend bukhgalterskoho obliku [Digitalization as a key trend in accounting]. In *Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii* [Proceedings of the scientific and practical conference]. Pp. 57–59. (in Ukrainian)
2. Hodniuk, I., & Zabchuk, V. (2024). Tsyfrovizatsiia oblikovykh protsesiv u malykh pidpriemstvakh: Suchasni IT-rishennia ta yikh efektyvnist [Digitalization of accounting processes in small enterprises: Modern IT solutions and their efficiency]. *Ekonomichnyi analiz*, no. 34(4), pp. 239–245. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.239> (in Ukrainian)
3. Zaika, O. V. (2025). Tsyfrova transformatsiia ta finansova arkhitektonika dlia stratehichnoho vidnovlennia subiektiv biznesu [Digital transformation and financial architectonics for strategic recovery of business entities] (Doctoral dissertation, Kharkiv). (in Ukrainian)
4. Kovalenko, O. V. (2022). Tsyfrova transformatsiia biznes-protsesiv pidpriemstva v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Digital transformation of enterprise business processes in the conditions of digital economy]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 180, pp. 112–118. (in Ukrainian)
5. Kraievskiy, V. M., Mehed, T. H., & Ivasiuk, O. I. (2025). Didzhytalizatsiia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia borhovymy rozrakhunkamy u subiektiv maloho pidpriemnytstva [Digitalization of accounting and analytical support for debt settlement management in small business entities]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys*, no. 10, pp. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-10-8> (in Ukrainian)
6. Kulynych, M. B., Matviichuk, I. O., Safarova, A. T., & Herasymenko, T. O. (2021). Didzhytalizatsiia obliku, analizu ta opodatkovannia v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Digitalization of accounting, analysis and taxation in the enterprise management system]. *Herald of Lviv University of Trade and Economics*, no. 64, pp. 57–63. (in Ukrainian)
7. Levchenko, N. M. (2021). Informatsiini systemy upravlinnia pidpriemstvom: Teoretychni zasady ta suchasni pidkhody [Enterprise management information systems: Theoretical foundations and modern approaches]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 6, pp. 45–49. (in Ukrainian)
8. Melnychuk, V. V. (2025). Informatyzatsiia ta dydzhytalizatsiia obliku y zvitnosti yak instrument pidvyshchennia finansovoi bezpeky pidpriemstva [Informatization and digitalization of accounting and reporting as a tool for increasing enterprise financial security]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 57, pp. 623–629. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-86> (in Ukrainian)
9. Novikov, V. V. (2023). Dydzhytalizatsiia bukhgalterskoho obliku malykh pidpriemstv [Digitalization of accounting in small enterprises]. *Zhurnal ekonomichnykh nauk*, no. 3(105), pp. 81–88. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-3\(105\)-81-88](https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-81-88) (in Ukrainian)
10. Plekan, M. V., Kurei, O. A., & Vozniak, R.-Ya. A. (2024). Perevahy didzhytalizatsii v obliku dlia pidpriemstv [Advantages of digitalization in accounting for enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 61, pp. 210–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-68> (in Ukrainian)
11. Teniukh, Z. I., & Pelekh, U. V. (2022). Didzhytalizatsiia bukhgalterskoho obliku v Ukraini: Stan ta perspektyvy rozvytku [Digitalization of accounting in Ukraine: State and development prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 41, pp. 181–187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66> (in Ukrainian)
12. Fedenko, S. M., Plekan, M. V., & Yurchenko, O. A. (2024). Didzhytalizatsiia bukhgalterskoho obliku: Suchasni tendentsii ta instrumenty avtomatyzatsii [Digitalization of accounting: Modern trends and automation tools]. *Ekonomika i rehion*, no. 4(95), pp. 189–195. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4\(95\).3625](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4(95).3625) (in Ukrainian)
13. Shmyhel, O. Ye. (2023). Modernizatsiia bukhgalterskoho obliku v konteksti suchasnoho rozvytku tsyfrovoy ekonomiky [Modernization of accounting in the context of modern digital economy development]. *Statystyka, oblik, analiz ta audyt*, no. 1, pp. 94–99. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.1.13> (in Ukrainian)
14. Davenport, T. H., & Harris, J. G. (2007). *Competing on analytics: The new science of winning*. Harvard Business School Press.

Дата надходження статті: 17.04.2026

Дата прийняття статті: 08.05.2026

Дата публікації статті: 28.05.2026